

N:o 139.

Af Herr Johannes Bengtsson: Om ändring af § 58 i Kongl. Stadgan om skiftesverket i riket den 9 November 1866.

Vid åtskilliga af de laga skiften, som under en föregående tid blifvit verkställda, hafva skiftesförrättarne af misstag eller förbiseende förlagt de skiftade lotterna så, att den ene lottegaren, för att icke färdas öfver grannens mark, fått sin utfartsväg särdeles obeqvämt och illa belägen samt betydligt längre, än om han fått densamma förlagd öfver grannens mark, ett förhållande, hvilket för de jordegare, som måst vidkännas detsamma, medfört stor olägenhet, i synnerhet under de tider af året, då vår- och höstarbetet samt bergningen af skörden pågått, och en kortare väg således skulle hafva betydligt påskyndat arbetets afslutande och derigenom möjliggjort arbetskrafternas användande på andra för jordbruket nyttiga ändamål. Den skada, som härigenom tillskyndats jordegarne, kan naturligtvis nu ej ersättas, men rättvisa och billighet kräfva, att tillfälle lemnas dem, hvilka befinna sig i denna oförmånliga ställning, att mot utbyte af mark, i värde motsvarande den, som erfordras för vägen öfver grannens jord, och så belägen, att densamma kan med grannens lott förenas, erhålla för dem lämplig utfartsväg, äfvensom att vid främdeles skeende laga skiften samma förmån beredes hvarje skiftesdelegare, som deraf är i behof. Bestämmas ersättningen för utfartsvägen så, att den verkligen motsvarar den minskning i värde och afkastning af jorden, som grannen genom afträdandet af den för utfartsvägen nödiga mark lider, och är den afträdade marken så belägen, att den kan förenas med grannens mark till ett helt, så torde alla billiga anspråk å grannens sida kunna anses uppfyllda.

Nu gällande skiftesstadga förbjuder visserligen ej utbyte af mark för ifrågavarande ändamål skiftesdelegare emellan, men föreskrifver i §

58, att utbytet må ega rum endast om jordegarna sig derom förena, en bestämmelse, som, om den icke omintetgör betydelsen af stadgandet i den föregående delen af §, åtminstone betydligt förringar dess betydelse i praktiskt hänseende. Skyldigheten att afstå mark för att derigenom bereda sin granne fördelen af en gin och bekväm utfartsväg bör vara ovillekorlig, så vida nemligen å andra sidan lemnas mark, som till areal och beskaffenhet finnes med den förra jemngod och är så belägen, att den kan med grannens skift sammanläggas.

Med stöd af hvad jag nu i korthet anfört, hemställer jag vördsamt, att Riksdagen för sin del må besluta,

att, med ändring af Kongl. Skiftesstadgan den 9 November 1866, § 58, samma § skall erhålla följande lydelse: »Kan genom ego-utbyte i andra fall, än nu nämnde äro, bekvämlighet för odling eller häfd, utfartsväg eller annan dylik fördel vinnas, och yrkar skiftesdelegare sådant utbyte, då må det utan hinder af förut fastställt skifte ske, på sätt i 56 § sägs.»

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1874.

J. Bengtsson.
